

Patologia neonatală este o specialitate separată dedicată nou-născuților, fiind legată în principal de adaptarea nou-născuților la viața extrauterină. Personalul medical se confruntă cu o însușire amenințătoare de aplicații tehnologice și cu implicații deontologice crescute. În afară de unele malformații, în special cerebrale (tulburări de neurulație, agenezia corpului calos, tulburări de migrație neuronală etc.) principalele cauze neonatale ale handicapurilor sechelare neurologice sunt: hipoxia, hemoragiile intracraniene, icterul nuclear, hipoglicemia, infecțiile SNC și patologia iatrogenă.

Studiul reprezintă o analiză a aspectelor teoretico-medicale și bioetice în raport cu tactica curativă a afecțiunilor neonatale și evidențierea nemijlocită a problemelor morale ce reies din acest context. Specificul patologiilor impune necesitatea implicare mai accentuată a medicilor neonatologi în relația cu familia nou-născuții cu afecțiuni neurologice. Totodată actul medical în neonatologie este strâns asociat cu noile tehnologii, cum sunt testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală care ridică întrebări de natură bioetică, cum ar fi statutul moral al nou-născuților, tratamente inutile în practica medicală și îngrijirile paliative. O altă direcție de probleme evidențiate țin de lipsa accesului la noile tehnologii de tratament și reabilitare, îngrijirea primară și la domiciliul bolnavilor.

Eficacitatea actului medical în afecțiunile neonatale neurologice sunt direct determinate de capacitatea de colaborare a medicului cu pacientul, statutul social și problemele sociale cu care se confruntă familia și pacientul, acțiunile profilactice din domeniul sănătății publice aplicabile nou-născuților pentru prevenția morbidității pe termen lung și capacitatea gestionare a problemelor bioetice de către personalul medical.

ÎNGRIJIRI PALIATIVE ÎN MALADIILE ONCOLOGICE: ASPECTE ETICE

Petru Dobrojan, student, Conducător științific: Daniela Rusnac, asist. univ., Catedra de filosofie și bioetică, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, R. Moldova
dobrojanpetru@gmail.com

PALLIATIVE CARE IN ONCOLOGICAL DISEASE: ETHICAL ASPECTS

Millions of people around the world are affected by diseases, which have an impact on their lives, such as cancer. Palliative medicine being part of

public health faces complex ethical dilemmas, because resources are limited and the medical, legal and ethical framework can often be contradicted.

Odată cu creșterea numărului oncopatologiilor atât la nivel național, cât și la nivel internațional, sporește necesitatea și cerințele față de serviciile de îngrijiri paliative. Situația dată a impus crearea unei specialități competente care ar putea oferi servicii de îngrijiri paliative la domiciliu sau în staționar al bolnavilor incurabili și în stări terminale. Pacienții bolnavi de cancer sau de alte boli incurabile necesită o îngrijire specială din partea unei echipe multidisciplinare, care în multe situații este greu de realizat, din cauza accesului limitat sau inexistent la aceste servicii. La nivel global Organizația Mondială a Sănătății a creat o serie de recomandări, adoptate de majoritatea statelor și care în ultimii ani au stat la baza creării de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova a ordinului nr. 154 din 01.06.2009 „Cu privire la organizarea serviciilor de Îngrijiri Paliative”. Obiectivul principal al îngrijirii paliative este de a îmbunătăți calitatea vieții, ceea ce pentru bolnavii oncologici poate fi realizat activ printr-un control corect și eficient al durerii, dar și pasiv prin integrarea acestor persoane în familie și societate.

Ținând cont de principiile eticii clasice ale lui Hipocrate cum sunt cele ale binefacerii, nondăunării și echității pacientului, în medicină nu se pot lua decizii corecte în permanență. În cadrul medicinei paliative unul din aceste principii poate fi ușor încălcat din cauza stării pacientului, influenței familiei pacientului, care aici reprezintă un membru important al echipei multidisciplinare, dar și al cadrului legal în vigoare. Aici apar primele dileme etice: de a acționa conform principiului autonomiei sau cel al binefacerii în raport cu pacientul.

O altă problemă etică o prezintă confidențialitatea, care aici se află la frontiera dintre autonomia pacientului și stările în care el nu mai poate decide de sine stătător. În ultimul caz oferirea deciziei rudelor poate încălca principiul confidențialității, dar totodată și de a prelungi viața pacientului, de ai alina suferințele, pe când pacientul poate să refuze, neînțelegând beneficiul.

Medicina paliativă se bazează pe o multitudine de principii etice, însă respectarea lor în totalitate este practic imposibilă din cauza diversității situațiilor și problemelor ce pot apărea în practică. Din această cauză credem că respectarea cadrului legal în comun acord cu principiile etice vor soluționa majoritatea dilemelor ce apar în cadrul serviciului îngrijirilor paliative.